

N:o 1.

Ank. till Riksd. kansli den 1 februari 1904, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af verkställd granskning af justitieombudsmannens ämbetsförvaltning.

För den enligt 42 § 2 mom. riksdagsordningen lagutskottet åliggande granskning af förvaltningen utaf justitieombudsmansämbetet hafva båda kamrarne till utskottet öfverlämnat justitieombudsmannens vid innevarande riksdag afgifna ämbetsberättelse, utom hvad angår dels den däri innehållna framställningen angående stämpelfrihet för expeditioner i ärenden rörande utbetalning af rese- och traktamentsersättning, hvilken framställning hänvisats till bevillningsutskottet, dels ock den om dyrtidstillägg åt tjänstemännen i justitieombudsmansexpeditionen gjorda framställning, som öfverlämnats till behandling af statsutskottet.

För samma ändamål har utskottet från justitieombudsmansexpeditionen mottagit ej mindre de diarier, hvilka under tiden från senaste riksdags början till början af innevarande riksdag förts i ofvannämnda expedition samt under justitieombudsmannens ämbetsresor, än äfven expeditionens registratur för berörda tid, hvarjämte på särskild begäran handlingarna rörande åtskilliga af justitieombudsmannen handlagda ärenden hållits utskottet till handa.

Öfver den numera fullbordade granskningen af samtliga här ofvan angifna handlingar får utskottet härmed afgifva utlåtande.

I ämbetsberättelsen, hvilken afser förvaltningen af ämbetet under nästlidet år, redogöres enligt vanlig ordning först för de mot ämbets-

eller tjänstemän för fel eller försummelse i utöfningen af ämbete eller tjänst anställda åtal, som under sagda tid blifvit slutligen afgjorda eller åtminstone i en instans pröfvade, i sammanhang hvarmed justitieombudsmannen omnämner en af honom beträffande tillämpningen af stadgandena i lagen angående straffarbetes och fängelsestraffs verkställande i enrum den 29 juli 1892, i fråga om fall enligt 4 kapitlet 8 § strafflagen, gjord iakttagelse, hvilken, ehuru den ansetts icke böra föranleda åtals anställande, dock syntes justitieombudsmannen vara af beskaffenhet att böra särskildt omförmälas.

Efter att därefter hafva redogjort för utgången af fem särskilda under åren 1901 och 1902 af dåvarande justitieombudsmannen hos Kungl. Maj:t gjorda framställningar återgifver justitieombudsmannen innehållet uti fyra af honom till Kungl. Maj:t aflåtna skrivelser angående dels förändrad indelning af tingslag i Jämtlands östra domsaga, dels frihet från lösen i vissa fattigvårdsmål, dels ändring i kungl. kungörelsen angående indrifning af böter och viten den 29 januari 1861, dels ock ändring i lagen om aktiebolag. Justitieombudsmannen har därefter i berättelsen afgifvit en framställning till Riksdagen om åtgärder för större skyndsamhet i fråga om för brott häktade personers inställande för domstol, öfver hvilken framställning utskottet framdeles under riksdagens lopp kommer att afgifva utlåtande.

Justitieombudsmannens ämbetsresa under året har, enligt hvad i berättelsen omförmäles, omfattat Älfsborgs län, större delen af Värmlands län, Jämtlands län samt en del af Stockholms län. Under resan hafva besök gjorts hos läns- och stiftsstyrelser, domhafvande, rådstufvurätter med flera myndigheter, hvarjämte justitieombudsmannen genom besök i fängelser och häkten förskaffat sig kännedom om deras beskaffenhet och fångarnas behandling. Äfven åt arkiven har ägnats behörig uppmärksamhet.

I afseende å hvad under besöken förekommit hänvisar justitieombudsmannen till det under resan förda diarium.

Rörande de klagomål, som under år 1903 varit föremål för justitieombudsmannens handläggning, meddelas i ämbetsberättelsen följande öfversikt:

Vid 1903 års början voro af förut inkomna klagomål fortfarande under handläggning härstädes	17
Under året hafva inkommit klagoskrifter till ett antal af	103
	<hr/>
	Summa 120.

Af dessa ärenden hafva	
på grund af återkallelse afskrifvits	1
till annan myndighet öfverlämnats	1
efter vederbörandes hörande fått förfalla	30
» annorledes verkställd utredning eller utan åtgärd afskrifvits ..	65
till åtal hänvisats	8
vid årets slut varit hvilande i afbidan på förklaring eller påminnelser	9
» » » » på vederbörande klagandes begäran hvilande ..	1
» » » » af annan anledning hvilande	3
» » » » på pröfning beroende	2
	<hr/>
	Summa 120.

Under år 1903 hafva 8 åtal anställts emot ämbets- och tjänstemän.

Ämbetsberättelsen upptager vidare meddelande därom, att någon förklaring af lagen i den ordning § 19 regeringsformen bestämmer icke sedan början af senaste lagtima riksmöte blifvit af Kungl. Maj:t meddelad, hvarjämte justitieombudsmannen slutligen i en vid berättelsen fogad bilaga meddelar uppgifter från samtliga departementen rörande de åtgärder, som blifvit under år 1903 vidtagna i anledning af Riksdagens till Kungl. Maj:t aflåtna skrifvelser.

Såsom framgår af den ofvan lämnade redogörelsen för innehållet af justitieombudsmannens ämbetsberättelse, har justitieombudsmannens verksamhet under sistförflutna år, i likhet med hvad under en lång följd af år kunnat iakttagas, utöfver handhafvandet af den viktiga uppgiften att hålla tillsyn öfver lagarnes efterlefnad af domare, ämbets- och tjänstemän, uteslutande riktats på åtgärder i syfte att åstadkomma förbättringar i lagstiftningen och en del i omedelbart samband med utöfningen af den dömande myndigheten stående förhållanden. Denna omständighet har gifvit utskottet anledning att, under erkännande af den stora betydelsen för samhället af justitieombudsmannens sålunda tagna initiativ, uttala önskvärdheten däraf att justitieombudsmannen, med begagnande af den befogenhet § 19 af instruktionen åt honom anvisar, måtte, i den mån öfriga ämbetsgöromål därtill lämna tillfälle, ägna sin uppmärksamhet jämväl åt de administrativa verkens och myndigheternas ämbetsförvaltning, i hvilken händelse torde kunna förväntas goda uppslag till för allmänheten nödiga och nyttiga reformer i nämnda förvaltning.

Vid den granskning af justitieombudsmannens ämbetsförvaltning, som lagutskottet sålunda grundlagsenligt företagit, har någon anledning till anmärkning icke förekommit, hvilket utskottet härmed för Riksdagen

anmäler.

Stockholm den 1 februari 1904.

På lagutskottets vägnar:

CARL B. HASSELROT.

Herrar *Leman* och *Sandqvist* hafva begärt få här antecknadt, att de icke deltagit i ärendets slutliga behandling inom utskottet.
